

PARTIJWIJZER JEUGDZORG

De partijwijzer Jeugdzorg geeft een kijkje in de partijprogramma's van een groot aantal politieke partijen over de jeugdzorg. In aanloop naar de verkiezingen van 22 november 2023.

Behalve 'Meer geld naar jeugdzorg' zijn alle thema's afgeleid uit de voorstellen die zijn gedaan in het [Manifest Jeugdsprong](#). De voorstellen worden onderschreven door de FNV.

Partijen komen op bepaalde thema's verrassend uit de partijwijzer. Dit kan mede komen doordat zij in het partijprogramma geen (specifieke) aandacht geven aan een thema. Lees hiervoor de toelichting per partij op de volgende pagina's.

	Meer geld naar jeugdzorg	Professionals en cliënten aan het roer	Vermindering druk door preventieve voorzieningen	Per gemeente eerstelijnsvoorziening	Financiering Rijk (hoog)specialistische zorg en jeugdbescherming	Verbetering rechtsstatelijkheid jeugdbescherming	Aanpassing klacht- en tuchtrecht	Verlengde jeugdzorg	Landelijke kwaliteitseisen en toezicht	Ministerie voor Jeugd en Gezin	Gebruik digitalisering t.b.v. kwaliteit
SP.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
GROEN LINKS	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
PvdA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ChristenUnie	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
DENK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
BIJ1	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Partij voor de Dieren	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Volt	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
D66	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
CDA	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ns	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
BBB	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
SGP	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
VVD	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
JA21	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
50 PLUS	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Duidelijk standpunt ● Onduidelijk of niet geheel overgenomen standpunt ● Niet beschreven of negatief standpunt

DE 10 AANBEVELINGEN UIT DE JEUGDSPRONG

1. Flip the system: Zet professionals en cliënten zoveel mogelijk zelf aan het roer in de jeugdhulp en -zorg, zodat een zo effectief en liefdevol mogelijke jeugdhulp ontstaat.
2. Verminder de druk op jeugdzorg door preventieve voorzieningen buiten de jeugdzorg.
3. Organiseer in elke gemeente een privaat georganiseerde, stevige gezaghebbende en deskundige eerstelijnsvoorziening voor jeugdzorg.
4. Sluit de (hoog)specialistische zorg zoveel mogelijk aan op de vraag van de eerstelijns jeugdzorg-professionals en hun cliënten. (Hoog)specialistische zorg wordt betaald door het Rijk
5. Naar veiligheid voor kinderen/ jongeren door middel van een rechtsstatelijke jeugdbescherming
6. Pas het klacht- en tuchtrecht aan, zodat de positie van cliënten verbetert
7. Maak verlengde jeugdzorg mogelijk
8. Stel landelijk eisen vooraf aan de jeugdzorg en verzorg toezicht achteraf
9. Stel een ministerie voor Jeugd en Gezin in
10. Houd rekening met de digitalisering en verbeter daarmee de jeugdzorg

De SP wil de bezuinigingen op jeugdzorg terugdraaien. Zij stellen dat veel gemeenten kampen met grote tekorten, bijvoorbeeld in de jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, onderhoud van de buurt of hulp aan mensen met schulden. Zij zeggen deze kaalslag te willen stoppen. Gemeenten krijgen meer geld om te investeren in voorzieningen voor hun inwoners. Zij willen uitvoeringsdiensten van de overheid die hun diensten weer in de buurt aanbieden. Wel zijn zij duidelijk dat de financiële verantwoordelijkheid voor de specialistische jeugdzorg bij de Rijksoverheid komt te liggen. Daarnaast stellen zij dat financiële afwegingen bij gemeenten de kwaliteit van de jeugdzorg niet onder druk mogen zetten. Ook willen zij de bureaucratie bij de organisatie en de verantwoording van jeugdzorg beperken. Met andere woorden: zij willen meer geld naar de Jeugdzorg en minder papierwerk. Hoe zij dit laatste willen bewerkstelligen wordt overigens niet duidelijk. Qua zorg in het algemeen vindt de SP dat medewerkers betere arbeidsomstandigheden en meer zeggenschap over hun eigen werk verdienen, waarmee zij ook de hoge uitstroom van het personeel willen stoppen. De lonen gaan dus omhoog en zorgverleners krijgen meer invloed om onzinnige regels en bureaucratie te schrappen. Ook dit betekent dus een investering. In het verkiezingsprogramma staat aldus in algemene bewoordingen wat de SP voornemens is met Jeugdzorg.

GroenLinks/PvdA vindt de marktwerking en verantwoordingsdrift in de jeugdzorg doorgeslagen. Zij wil de concurrentie in de zorg be- teugelen en samenwerking afdwingen. Hoe precies is onduidelijk. Personeelstekorten willen zij te lijf gaan door een andere organisatie van de sector, vaste contracten met aansluitende diensten, een goed salaris, opleidingsmogelijkheden en zeggenschap over het werk. GroenLinks/PvdA zegt ook duidelijk structureel in de opleidingen, het salaris, de werkomstandigheden, zeggenschap en het perspectief van werknemers in de jeugdzorg te willen investeren. Dat is dus op zich goed nieuws voor de medewerkers en -indirect- voor de mensen die gebruik maken van jeugdzorg.

In de organisatie willen zij dat medewerkers die de speciale taak krijgen om, in het belang van het kind, de verbinding te leggen tussen ouders, school, jeugdzorg en armoedebestrijding. Deze ‘brugfunctio- nariissen’ kunnen volgens de GroenLinks/PvdA het verschil maken en ervoor zorgen dat kinderen mee kunnen blijven doen en hun talenten kunnen ontwikkelen.

GroenLinks/PvdA wil haast maken met het doorvoeren van de plan- nen van de ‘Hervormingsagenda Jeugd’. Zij willen de ingeboekte extra bezuiniging (511 miljard) terugdraaien en dat het plan voor een eigen

bijdrage in de jeugdzorg van tafel gaat. Ze spreken zicht niet uit over de besparing (lees: bezuiniging) die gepaard gaat met de hervor- mingsagenda. Aangezien zij voorstander zijn van de hervormings- agenda staan zij waarschijnlijk achter deze ‘besparing’ van totaal 1 miljard. Dat is opvallend, omdat werknemers uit de jeugdzorg onvol- doende betrokken zijn bij deze plannen. Jongerenorganisaties hebben zich overigens uit deze ‘agenda’ teruggetrokken.

Dan de organisatie van de hulpverlening zelf: Specialistische zorg voor jongeren met de meest complexe problemen, jeugd-ggz en jeugd- bescherming moet, aldus de GroenLinks/PvdA, regionaal en soms nationaal geregeld worden. Deze keuzes zijn nog niet uitgewerkt in het partijprogramma.

PvdA/GroenLinks wil daarnaast de belangen van jongeren centraal zetten door ze meer zeggenschap en eigen regie te geven over hun behandeling. Door in te zetten op kleinschalige woonvoorzieningen moeten uithuisplaatsingen worden voorkomen. Onduidelijk is dan wel wat zij precies met kleine woonvoorzieningen bedoelen en wat de relatie is tot de genoemde uithuisplaatsingen. Ook willen zij betere ondersteuning voor pleegouders. GroenLinks/PvdA wil ook een ver- soepeling van de leeftijdsgrens van 18 jaar, maar zeggen verder niet wat deze versoepeling dan inhoudt (23 jr of 27 jaar) of welke voor- waarden daar aan vastzitten.

Samen met ouders, gemeenten, scholen, jeugdzorg, (specialistische) jongerenwerkers, rolmodellen en politie wil GroenLinks/PvdA be- schermende netwerken om kwetsbare jongeren heenbouwen, bij- voorbeeld ter bescherming tegen criminele organisaties. Daarnaast zijn zij voorstander van het delen van informatie in zorg- en veilig- heidsnetwerken. Om de samenwerking in veiligheidsnetwerken te faciliteren, moeten gemeenten, scholen, jeugdzorg, jongerenwerk, politie en andere instanties in zorg- en veiligheidsnetwerken onder- ling informatie met elkaar kunnen delen.

Ook willen zij jeugdstraffen anders vormgeven, door middel van een individueel Herstelplan bij jonggestraften. Dat plan bestaat uit een combinatie van straf, resocialisatiemaatregelen en herstelrecht. Bij het opstellen van het plan worden alle relevante partijen betrokken: reclassering, ouders, kinderscherming, onderwijs, en specialisti- sche jongerenwerkers.

ChristenUnie vindt het een slechte ontwikkeling dat de vraag naar jeugdzorg toeneemt. Daaruit valt af te leiden dat zij de instroom willen beperken. Zij zoekt de oplossing in omliggende voorzieningen of leefgebieden van cliënten. Ook willen zij een duidelijker afbakening wat wel of geen jeugdzorg is. Ook moet er, voordat er een beroep gedaan wordt op jeugdzorg, eerst gekeken worden naar de bestaans-

zekerheid danwel problemen in de relationele sfeer.

Zij zijn akkoord met de hervormingsagenda jeugd, maar willen de in- geboekte bezuiniging van 511 miljoen schrappen. Zij zijn niet tegen de voorgenomen besparing (lees: bezuiniging) van 1 miljard euro in de hervormingsagenda. Wel willen zij geen eigen bijdrage voor ouders in de jeugdzorg. Ook vindt de ChristenUnie dat gemeenten de financiële middelen moeten krijgen die ze nodig hebben voor passende inzet van jeugdhulp. Er moet een nieuw financieringsmodel komen, denkt de ChristenUnie. Zij denkt de jeugdhulp beter te organiseren door slimmere regionale danwel landelijke inkoop en denken dat dit de toegang tot de specialistische jeugdhulp beter maakt. Ook de finan- cierung moet stabiel zijn, vermoedelijk vanwege de voorspelbaarheid voor jeugdzorg-organisaties.

ChristenUnie wil ook het aantal uithuisplaatsingen (UHP) verminde- ren, dit door middel van JIM en EKC en inzetten van het eigen net- werk of buurtnetwerk. Daar waar UHP’s noodzakelijk zijn, moet dit zo veel mogelijk richting pleeggezinnen en gezinshuizen gebeuren. Er moet volgens hen dan ook geïnvesteerd worden in pleeggezinnen en gezinshuizen. Daarnaast moeten familieleden (broers/zussen) bij UHP bij elkaar blijven. Gesloten jeugdzorg moet worden afgebouwd met landelijke regie, om voldoende plaatsen en expertise te behouden. Een vorm van geslotenheid kan soms noodzakelijk zijn om jongeren te beschermen. In plaats van de gesloten plaatsen moeten er klein- schalige woonvormen komen. Ook moet er meer verbinding komen tussen lokale voorzieningen, zoals sportclubs, scholen, jeugdgezond- heidszorg en jongerenwerk. De lokale teams zijn dan spin in het web, ook op collectief niveau (beleid).

Gemeenten krijgen een wettelijke verplichting om jongeren die uitstromen (18+) uit de jeugdzorg passende ondersteuning en huis- vesting te bieden. Er moet voor en met elke jongere in de jeugdzorg tijdig een perspectiefplan worden gemaakt. Langere jeugdhulp vindt zij daarbij niet perse de oplossing. Bedrijven moeten ingeschakeld worden om jongeren perspectief te bieden. Bedrijven moeten hiertoe worden gestimuleerd.

DENK is fel tegen de bezuinigingen. Zij willen de tekorten aanvullen tot het gewenste niveau. Zo lang er geen concrete verbeteringen te zien zijn, kan er niet bezuinigd worden. Er dient eerst gezocht te wor- den naar gewenste alternatieven. Daarbij is landelijke sturing nodig.

Ook wil DENK de administratieve lasten voor professional vermin- deren, doordat de overheid meer moet uitgaan van vertrouwen. Zij wil vooral meer preventie, zodat problemen niet verergeren. Te vaak moeten hulpbehoevende mensen wachten op hulp. De wachtlijsten waar gemeenten en organisaties mee kampen zijn onacceptabel.

DENK kwalificeert met bovenstaande een herkenbaar probleem, maar hoe zij dit precies oplossen is onduidelijk.

Concreet is DENK wel over de leeftijdsgrens van 18 jaar. Die willen zij verhogen. Onduidelijk is daarentegen wel tot welke leeftijd zij dat willen doen, of welke criteria er precies gelden. Kortom: DENK signaleert de problemen, maar is weinig concreet in de oplossingsrichting.

BIJ1

BIJ1 wil dat het hele zorgsysteem op de schop gaat, ook de jeugdzorg. Zij omarmen het plan 'drastisch versimpelen in de jeugdzorg' en willen meer centralisatie in het stelsel. BIJ1 zegt mensen in de jeugdzorg eerlijker te gaan betalen, maar zegt niets over de reeds ingeboekte en voorgenomen bezuinigingen. Gezien de wijze waarop BIJ1 de Jeugdzorg wil versimpelen, is het de vraag hoe BIJ1 zich verhoudt tot deze bezuiniging. De doelstelling en hervormingen doen vermoeden dat zij niet willen bezuinigen, maar investeren. BIJ1 is daar echter niet concreet over.

Daarnaast zeggen zij dat de ontvanger van zorg meer zelfbeschikking krijgt, bijvoorbeeld door zelf te kunnen kiezen welke hulpverlener moet helpen. Daarnaast willen zij vrijheidsbeperkende middelen in instellingen afschaffen, onduidelijk is of zij hierbij ook op de gesloten (jeugd)zorg doelen. Ook willen zij de harde knip van 18 jaar afschaffen met oog voor Big5. De Big 5 gaat daarbij werken als basisaanpak voor bestaanszekerheid in het leven van jongeren. Jongeren die buiten beeld raken moeten actiever worden opgespoord om ze te helpen. Tot slot willen zij inzet van ervaringsdeskundigheid door de LHBT-QIA+-gemeenschap in jeugdzorg.

BIJ1 neemt in directe zin dus niet over wat er in de Jeugdsprong of het SER-advies staat, maar nemen wel stappen die afgeleid zijn van de (eerdere) adviezen van de medewerkers uit de Jeugdzorg zelf.

Volgens de Partij voor de Dieren verkeert de jeugdzorg in Nederland in slechte staat. Zij willen flink investeren om de werkdruk te verminderen en de wachtlijsten terug te dringen. Verschillen tussen gemeenten in aanbod en kwaliteit van jeugdhulp vinden zij onaanvaardbaar.

De PvdD zegt te gaan zorgen dat gemeenten voldoende middelen hebben voor een goed georganiseerde jeugdzorg. PvdD spreekt zich overigens niet expliciet uit voor of tegen bezuinigingen. Dat is jammer, want het kan maar beter duidelijk zijn. Gezien de beschrijving in

het programma zijn zij vermoedelijk wel tegenstander van bezuinigen op de sector.

De leeftijdsgrens gaat bij de PvdD ook naar 21 jaar. Jeugdzorg wordt dan vanaf 18 jaar geleidelijk afgebouwd. Kortom, PvdD heeft oog voor wachtlijsten, financiële tekorten en de leeftijdsgrens. Uithuisgeplaatste kinderen en hun ouders worden, waar mogelijk, snel herenigd. De PvdD wil daarnaast een fonds waaruit slachtoffers van uithuisplaatsing (ouders en kinderen) hun afgebroken opleiding kunnen volgen.

Zij wil de lonen in de zorg/(semi-)publieke sectoren fors verhogen. De zorgteams op scholen die voldoende groot zijn en beschikken over de juiste expertise en middelen om de veelheid aan onderwerpen aan te kunnen die komen kijken bij onderwijs op maat. Dit lijkt enigszins op de multidisciplinaire teams. Zij denken dat dit uiteindelijk ook ten goede komt aan zorg, basiskennis en vroegsignalering op het gebied van leerontwikkelingen, beperkingen en uitzonderlijke intelligentie. Maar ook aan zorg rondom het sociaal-emotionele functioneren.

Ook zeggen zij meer mogelijkheden te willen om, in overleg met de leerlingen, te experimenteren met maatwerk en op persoonlijke zorg- en onderwijsbehoeftes, waarbij (jeugd)zorg en (speciaal)onderwijs integraal werken. Daarnaast denken zij dat sociaal werkers preventief kunnen opereren, door sociaal werk meer te integreren in het overige zorgaanbod.

PvdD wil dat lokale overheden meer budget voor gerichte ondersteuning aan ouders met kinderen die dreigen af te glijden richting het criminele milieu, bij voorkeur door professionals in wie de jongeren in kwestie zich kunnen herkennen.

Volt

Jeugdzorg wordt, aldus VOLT, gezinszorg met de jongere als uitgangspunt. Dit betekent volgens hen dat er breed gekeken wordt naar wat een gezin nodig heeft en dat medezeggenschap voor alle jongeren die betrokken zijn bij jeugdzorg goed geregeld is.

Volt wil de leeftijdsgrens van 18 jaar loslaten in de jeugdzorg met verblijf, zoals gezinshuizen en gesloten jeugdzorg. Zij wil dat een jongere minimaal tot de leeftijd van 23 jaar in jeugdzorginstellingen moet kunnen blijven als dit nodig is. In alle gevallen moet er ook sprake zijn van voldoende hulp bij deze transitie naar zelfstandigheid in de vorm van begeleiding en hulp bij het vinden van een huis en inboedel.

Specifiek wil VOLT investeren in het tegengaan van hechtingsstoornissen. Kinderen met een hechtingsstoornis hebben geen gelijke kans op een stabiel, gezond en gelukkig leven, aldus VOLT.

Verder wil zij meer aandacht voor opleidingen in de zorg en welzijnssector onder andere door het afschaffen van het collegegeld voor deze opleidingen.

Naast de genoemde leeftijdsgrens besteedt VOLT geen verdere aandacht aan de overige thema's. Dus ook niet aan de bezuinigingen. Wel zegt Volt dat zij de wettelijke taak van preventie bij gemeenten willen uitbreiden en verankeren met als doel meer aandacht voor een gezond leven, een gezonde leefomgeving en vroegsignalering. Daarvoor moet 1 procent van de zorgbegroting extra overgeheveld worden naar gemeenten.

D66

Hoewel D66 zegt dat gemeenten voldoende geld moeten hebben om de jeugdzorg goed te kunnen regelen, zeggen zij ook dat de hervormingsagenda voor de toekomstbestendigheid van belang is. De hervormingsagenda dient gepaard te gaan met een besparing van 1 miljard. De 'Hervormingsagenda Jeugd en Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' vormen de basis voor het verder versterken van de jeugdzorg. Over de reeds ingeboekte bezuiniging van 511 miljoen zegt D66 dus niets, maar zij zeggen wel extra geld te willen vrijmaken (voor gemeenten) om de wachtlijsten in de jeugdzorg aan te pakken. Waar D66 dus staat ten opzichte van de voorgenomen bezuiniging is onduidelijk. Ook moet er centrale of regionale regie op wachtlijsten komen, zodat personeelstekorten afnemen. Wat zij hier precies mee bedoelen is onduidelijk.

D66 is voorstander van wijkteams die samenwerking tussen alle betrokken partijen (instanties en specialisten) stimuleren. Daarbij moeten gezinnen te maken hebben met 1 aanspreekpunt. D66 wil jeugdzorg kunnen bieden tot 21. Ook willen zij de gesloten jeugdzorg afbouwen en afschaffen.

Doordat decentrale overheden veel taken erbij hebben gekregen, waaronder jeugdzorg, moet er adequaat gefinancierd worden. De middelen die incidenteel naar decentrale overheden zijn gegaan, moeten structureel worden, ook na 2025. Zij hopen hiermee meer voorspelbaarheid te creëren. D66 vindt daarnaast dat er op decentraal niveau (gemeenten) meer belasting geheven zou moeten worden, op betere grondslagen.

D66 maakt onderscheid tussen specialistische zorg, veel voorkomende zorg en weinig voorkomende zorg. De weinig voorkomende zorg (vermoedelijk: specialistische zorg) moet op landelijk niveau geregeld worden. D66 wil dat de (onderling samenwerkende) regio's verantwoordelijk zijn voor de vaker voorkomende jeugdzorg.

D66 noemt dat de kinderscherming, de gesloten jeugdhulp en

pleegzorg/gezinshuizen in de gemeenten onderling (binnen een regio) beter moeten samenwerken. Om dit alles te bewerkstelligen is vereenvoudiging nodig van alle verschillende regio-indelingen. Deze samenwerking tussen regio's moet door de VNG worden gecoördineerd. Opvallend is wel dat D66 later zegt dat hulp aan slachtoffers van huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling op landelijk niveau dient te worden ingekocht als complexe jeugdhulp. Hulp is nodig voor slachtoffers, getuigen en plegers van geweld. De vraag is hoe dit zich verhoudt tot de kinderscherming.

CDA onderkent dat de wachtlijsten bomvol zijn en stellen dat jeugdbudgetten zijn gestegen, maar vaak niet terecht komen in de meest kwetsbare wijken. Het CDA denkt de instroom te kunnen beperken. Dit doen zij door te stellen dat jeugdzorg gericht moet zijn op effectieve zorg voor de gezinnen die dat echt nodig hebben. Het CDA zegt daarom te kiezen voor veel betere zorg voor kinderen met ingewikkelde problemen. Dat betekent dat zij niet alle lichte opgroei-moeilijkheden die bij het normale leven horen als 'zorg' willen bestempelen, maar anders proberen op te lossen. (voorbeeldzin: Weerbaarheidstraining is niet slecht, maar gewoon op judo gaan werkt vaak ook.) Het CDA vindt de kosten in de jeugdzorg teveel gestegen. Uit deze logica is af te leiden dat zij de bezuinigen in de jeugdzorg vermoedelijk niet terug willen draaien.

Het CDA zegt te kiezen voor veel betere hulp waar dat nodig is en versterking van het normale leven waar dat kan. Jeugd en gezinnen die vatbaar zijn voor criminaliteit moeten eerder in beeld zijn zodat direct passende hulp en begeleiding kan worden geboden. Jongeren die vatbaar zijn voor criminaliteit staan te vaak op een wachtlijst voor (zorg-) instellingen, waardoor de ellende zich herhaalt of verzwaart. Deze jongeren krijgen prioriteit en waar nodig breiden we de capaciteit uit. Daarnaast vindt het CDA het eerlijker om aan ouders een (gemaximeerde) inkomensafhankelijke bijdrage te vragen voor de jeugdzorg.

NSC vindt dat het stelsel op de schop moet. Het welzijn van het kind dient het uitgangspunt te zijn en niet de bestuurlijke modellen en systemen. De vraag is of zij er vanuit gaan of het welzijn van het kind momenteel niet het uitgangspunt is. Hoe dan ook legt NSC de nadruk op het falen van het systeem, dat moet anders. NSC wil fundamentele aspecten van het jeugdzorgstelsel opnieuw bezien: "wie is waarvoor verantwoordelijk, welke bevoegdheden zijn nodig en hoe wordt de zorg betaald?" Zij willen wettelijk vastleggen waarop een kind met

een jeugdbeschermingsmaatregel minimaal recht heeft.

Daarnaast moet het leveren van niet-passende, onnodige of onbewezen zorg teruggedrongen worden en moet de regeldruk omlaag, om de jeugdzorg ook in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden. De vraag is niet enkel hoe NSC denkt de niet-passende, onnodige of onbewezen zorg denkt op te sporen zonder daarbij extra administratieve last te veroorzaken, maar ook hoe NSC zich verhoudt tot de ingeboekte en voorgenomen bezuinigingen van de hervormingsagenda.

NSC wil landelijke sturing om de transitie van (hoog)specialistische jeugdzorg naar zo ambulant mogelijke zorg kans van slagen te geven. Zij willen daarbij commitment van gemeenten. De hoge uitvoeringskosten zijn een gevolg van de versnippering die in het aanbod bestaat. NSC vindt het in ieder geval belangrijk dat er voldoende kleinschalige voorzieningen (die voldoen aan heldere kwaliteitseisen waarop getoetst wordt) voorhanden zijn, zoals gezinshuizen of pleeggezinnen, om kinderen en jongeren een tijdelijk thuis te kunnen bieden.

NSC vindt dat het toezicht door de Inspectie (IGJ) en het interbestuurlijk toezicht effectiever gemaakt moeten worden en voldoen aan duidelijke en heldere kwaliteitseisen. Gezinnen en kinderen moeten hierbij inspraak krijgen. De juridische positie van het kind moet daarbij ook worden versterkt. Uithuisplaatsingen moeten zoveel als mogelijk worden voorkomen, merkt NSC op.

NSC is voorstander van integrale hulp, omdat problematiek vaak niet op zichzelf staat maar complex is. Hulpverlening is, aldus NSC, pas effectief als het probleem ook integraal wordt aangepakt. Directe en vroegtijdige deskundige beoordeling van de hulpvraag door een professional zoals een psycholoog of psychiater is van belang om samen met het gezin te komen tot de juiste zorg op de juiste plek.

NSC wijst erop dat de mogelijkheid om jeugdhulp in te zetten voor jongeren van 18 tot 23 jaar reeds in de Jeugdwet staat, maar dat gemeenten de hulp stopzetten als jongeren 18 jaar worden. NSC wil dat niet de leeftijd bepalend is, maar de zelfstandigheid het criterium moet zijn om een jeugdzorgtraject af te ronden. Daarom moet verlengde jeugdhulp tot 23 jaar in alle gemeenten van Nederland tot de mogelijkheden behoren.

Bij de herziening van het beleid rondom jeugdzorg staat dat het kind (en het gezin) centraal staan en moeten de lessen uit het rapport 'georganiseerde onmacht' van de Algemene Rekenkamer meegenomen worden. Daarbij moet duidelijk gemaakt worden waar kinderen met een beschermingsmaatregel minimaal op kunnen rekenen. BBB zegt overigens niets over de voorgenomen bezuiniging. Zij zijn daarom

geen expliciete tegenstander van deze bezuiniging.

De integrale hulp voor kinderen met een beschermingsmaatregel worden versterkt. Ook moet worden uitgewerkt wie wat moet doen als aanspraken niet worden nageleefd. BBB is daarnaast een voorstander van het terugbrengen van de vroegere gezinshulp. Eenvoudige jeugd-GGZ wordt gegeven via algemene voorzieningen (coaching, workshops). Hierdoor ontstaat financiële en praktische ruimte voor de zwaardere jeugd-GGZ.

Kinderen binnen jeugdzorg moeten genoeg aanspreekpunten hebben om melding te maken van misstanden. BBB wil daarom een adviesorgaan door jeugdzorg-jongeren die een heldere visie ontwikkelen op communicatie binnen de jeugdzorg. Ook moeten concrete afspraken met gemeenten worden gemaakt over het (gestandaardiseerd) verzamelen van gegevens en vorm daarmee een landelijk beeld van de kwaliteit en toegankelijkheid.

SGP is uitgesproken voorstander van voortzetting van de decentralisatie. Zij steunen de Hervormingsagenda en dus de voorgenomen bezuiniging die daarmee gepaard gaat. SGP zegt niets over de reeds ingeboekte bezuiniging van 511 miljoen.

SGP is voorstander van de decentralisatie. Zij leggen voor de uitvoering de verantwoordelijkheid bij gemeenten, waarbij zij stellen dat deze doelmatiger, effectiever en efficiënter beleid moeten opstellen. Gemeenten mogen zelf ook afbakenen wat zij onder de jeugdhulp-plicht vinden vallen. Zo stellen zij: "op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau moet voldoende specialistische jeugdhulp aanwezig zijn. De (wettelijke) voorwaarden die de regering stelt aan een stabiel regionaal aanbod van specialistische jeugdzorg, mogen geen afbreuk te doen aan de beleidsvrijheid en democratische legitimiteit van gemeenten. Jeugdhulp is en blijft immers decentraal georganiseerd."

Ook vindt de SGP dat de professional meer maatwerk moet kunnen bieden en dus meer ruimte moet krijgen in een eigen afweging te maken. Wel moet het toezicht op jeugdhulp verbeteren, door de Jeugddoorlicht te versterken. Verder zegt de SGP dat zij verlengde jeugdzorg mogelijk willen maken, indien jongeren vanaf hun achttiende jaar nog niet volgroeid zijn richting zelfstandigheid.

De VVD rept met geen woord over de financiële kant van de jeugdzorg. Dit betekent overigens niet dat de VVD niet zou willen bezuinigen. Gezien de vele bezuinigen die de jeugdzorg eerder hebben getroffen onder VVD bewind, doet dat vrezen voor de toekomst. Veel van de uitspraken op het gebied van jeugd zijn algemene vooremens, maar weinig concreet.

Zo schrijven zij bijvoorbeeld “We willen dat iedereen zo zorgeloos mogelijk kan opgroeien. Daarom is het nodig dat we zorg en hulp voor kinderen, jongeren en mensen met mentale problemen verbeteren.”, terwijl nergens wordt beschreven hoe zij dit willen gaan doen.

Wel is de VVD duidelijk dat zij de jeugdzorg willen hervormen. Zo zeggen zij door te willen gaan met de Hervormingsagenda Jeugd, welke ook gepaard gaat met een flinke besparing (lees: bezuiniging). Verder zegt de VVD inhoudelijk dat gezinnen die kampen met meerdere problemen moeten worden geholpen met een totaalplan en vaste regisseur. Zij willen de rol van de ouders versterken door vrijwillige (gratis) vormen van ondersteuning bij opvoedkundige taken breed beschikbaar te maken. Niet duidelijk is wat zij bedoelen met ‘breed beschikbaar’ of welke vormen van ondersteuning dat zouden moeten zijn.

Ook zegt de VVD dat verbetering van gesprekken bij jeugdbeschermingsvragen nastreven, zodat ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing wordt voorkomen. Onduidelijk is wat ze hiermee precies bedoelen. Immers, in de aanloop naar een ondertoezichtstelling doet de Raad voor de Kinderbescherming drie maanden lang onderzoek. Het door de VVD geschetste probleem dat gebrekkige gespreksvoering leidt tot meer ondertoezichtstellingen, lijkt dan ook een versimpeling van de werkwijze van professionals en de oplossing daarmee uit de lucht gegrepen.

JA21 acht de kwaliteit van jeugdzorg van essentieel belang. JA21 wil het personeelstekort oplossen. Dit wil zij doen door betere arbeidsvoorwaarden, een afname van de registratielast en door mensen te verleiden om in de zorg te komen werken en blijven werken. Volgens JA21 moet aan de Hervormingsagenda Jeugd snel opvolging worden gegeven, zonder dat gemeenten worden geconfronteerd met opgelegde bezuinigingen door de rijksoverheid. Daaruit kan afgeleid worden dat zij tegen de voorgenomen bezuiniging zijn van 511 miljard. De vraag is echter hoe zij tegen de besparing (lees: bezuiniging) aankijken die in de Hervormingsagenda is neergelegd. Daarover is JA21 niet duidelijk.

JA21 neemt het volgende probleem waar: “door het ontbreken van

continuïteit en stabiliteit in het zorgtraject kan het emotioneel welzijn van jongeren zeer negatief worden beïnvloed. Vaak worden meerdere instanties betrokken bij een enkele hulpvraag, wat leidt tot een gebrek aan overzicht en coördinatie”, aldus JA21. Dit complexe netwerk van diensten maakt het voor jongeren moeilijk om de benodigde ondersteuning te begrijpen en te navigeren. Het toekennen van een coördinerende rol aan samenwerkende gemeenten, verenigd in jeugdzorgregio’s, leidt nog steeds niet tot een goedkopere en betere jeugdzorg.

Wat JA21 betreft wordt de samenwerking in de jeugdzorgregio’s dus steviger aangezet. Daarmee is een oplossing voor bovenstaand probleem gevonden. Op die manier kan de lokale democratie eveneens scherper toezien op een kwalitatief goede uitvoering van de jeugdzorg en hoeven gemeenten niet steeds zelf het wiel opnieuw uit te vinden. Daarnaast is JA21 van mening dat vroegtijdig (dreigende) problematiek moet kunnen worden vastgesteld, zodat een eventuele interventie op tijd kan plaatsvinden. Dit vraagt ook betrokkenheid van scholen. Nu de Hervormingsagenda Jeugd is vastgesteld, moet er dan ook snel opvolging aan worden gegeven, zonder dat gemeenten worden geconfronteerd met opgelegde bezuinigingen door de rijksoverheid, aldus JA21.

JA21 zegt daarnaast te willen inzetten op bewezen effectieve preventie, toereikende middelen voor de Reclassering, inzet op vroegsignalering, intensieve individuele begeleiding, nauwe samenwerking tussen instanties met gebruikmaking van een breed palet aan controlemiddelen, en toezichtmaatregelen en sanctiemogelijkheden bij tegengaan van criminaliteit door minderjarigen.

Geen punten specifiek over jeugdzorg.